

ZEMĚDĚLSKÝ INFORMAČNÍ SYSTÉM AGRONET

J. Vaněk

AgroNet a.s., Kamýcká 129, 165 21 Praha 6 - Suchdol

Fax 42(2) 338 3430

Anotace:

Příspěvek se zabývá hodnocením současného stavu v oblasti informačních systémů resortu zemědělství s důrazem na nadpodnikové informační systémy. Je v něm stručně popsána filosofie informačního systému AgroNet, který tuto problematiku zatím velmi úspěšně řeší v rámci celé ČR.

Summary:

The paper deals with evaluation of the present state regarding information systems in agriculture with the stress laid on over-enterprise information systems. The philosophy of the Agronet information system, which is solving the problematics successfully in the frame of CR as a whole at present, is briefly described here.

Klíčová slova:

AgroNet, podnikový informační systém, nadpodnikový informační systém

Key words:

AgroNet, enterprise information system, over-enterprise information system

Potřebu fungujícího nadpodnikového informačního systému pocítují s různou intenzitou prakticky všechny subjekty působící v resortu zemědělství. V současné době vzhledem ke změnám, které zemědělství prodělalo a stále prodělává, dosud neexistuje informační systém, který by pokrýval alespoň základní informační potřeby všech složek resortu (nebo co největšího počtu). Nejvíce se to týká samostatných výrobců, ale samozřejmě i MZe, Fondu tržní regulace, statistických a výzkumných organizací, pěstitelských a chovatelských sdružení i právě založené Agrární komory ČR. Některé subjekty tuto skutečnost oficiálně odmítají přiznat, jiné se netají tím, že vybudování fungujícího IS je pro ně jedním ze strategických cílů.

Velmi diskutabilní je funkčnost informačních systémů řady institucí, jejichž představitelé se často poněkud naivně domnívají, že informační systém jsou čistě statistické údaje, případně co nejobsáhlejší evidence podnikatelských subjektů. V současnosti existují pouze některé nadpodnikové systémy, které se orientují na určité dílčí oblasti, např. služby, jako je zprostředkování obchodu, které dnes mají opodstatnění jak z hlediska výrobců (problém zpeněžování produkce), tak z hlediska jejich provozovatelů (mohou přinášet zisk).

IS AgroNet

Jednou z firem, která působí v oblasti nadpodnikových informačních systémů, je akciová společnost AgroNet. Jejím produktem je nadpodnikový informační systém stejného jména. Tento systém je postupně vytvářen od počátku roku 1993 a do plného provozu byl uveden koncem května 1993.

Cílem IS AgroNet je pokrýt potřebu doposud chybějících aktuálních a pravdivých informací v rámci resortu zemědělství. Proto musí maximálně kvalitně zajistit základní funkce informačního systému, tj. sběr, zpracování a distribuci dat. Výstupem musí být víceúčelový informační servis, který bude maximálně pokrývat informační potřeby zákazníků. To znamená, že účastník systému má samozřejmě k dispozici základní množinu standardních informací, která je neustále rozšiřována a zkvalitňována. Kromě toho je mu nabízena (zcela zdarma) široká paleta dalších služeb, jako je poradenství, školení, zprostředkování obchodních aktivit, inzerce, apod.

Základní charakteristika IS AgroNet

- bere v úvahu stav současných technických možností většiny účastníků (alespoň jeden počítač IBM PC kompatibilní s libovolnými technickými parametry),
- u účastníka systému se pro začátek nepředpokládají prakticky žádné znalosti ovládání osobního počítače,
- od počátku je využíván přenos dat po pevných i komutovaných (telefonních) linkách,
- programově se orientuje na moderní a perspektivní způsoby přenosu a získávání informací,
- je oboustranným systémem, který umožňuje komunikaci mezi účastníky i sledování situace na trhu,
- poskytuje nejen komplexní informace o situaci v ZPK, ale i prognózy jejího vývoje,
- systém nabízí klientům množství dalších atraktivních služeb (právní poradna, PC poradna, možnosti školení, různá aktuální zpravodajství, ...).

Sběr dat IS AgroNet

Data jsou získávána převážně z vlastních zdrojů. Vlastní zdroje jsou: - vlastní dealerská celorepubliková síť,

- síť uživatelů IS AgroNet.

Uživatelé systému jsou dvojího druhu. Na jedné straně jsou to klienti (zejména z řad výrobců), kteří platí základní poplatek za účast v systému a poskytují do systému některé vstupní údaje, na druhé straně jsou to uživatelé, kteří informace pouze odebírají (obchodní a zpracovatelské organizace, státní orgány, ...). Ti potom platí samozřejmě výrazně vyšší účastnické poplatky.

ostatní informační zdroje IS AgroNet:

- Český statistický úřad,

- státní orgány,
- ČTK,
- zahraniční informační systémy.

Zpracování dat

Data jsou zpracovávána s využitím standardního programového vybavení (FoxPro, QuattroPro, ...) a dále firemního programového vybavení, které je postaveno na jazyce Turbo Pascal.

Získané informace slouží jako podklad pro experty, kteří zpracovávají tzv. komoditní zprávy. Jejich obsahem jsou zejména marketingové informace, analýzy ekonomiky výroby a obchodu, podmínky obchodu a produkce, doporučené technologické zásahy.

V současnosti jsou zpracovávány komoditní zprávy za obilniny, luskoviny, brambory, cukrovou řepu, olejniny, skot (maso, mléko), prasata, drůbež.

Součástí standardních informací jsou dále:

- katalogové informace (zde jsou neustále aktualizované informace o skupinách materiálových vstupů, jako je přehled mechanizačních strojů a zařízení, přehled chemických a ochranných prostředků, přehled hnojiv, přehled osiv a sadby, přehled krmných směsí),
- informace ČSÚ a státních orgánů,
- zprávy ČTK (zemědělská databáze),
- informace z Plodinové burzy Brno,
- inzerce (s možností využívat cílené inzeráty),
- poradenská služba.

Distribuce informací

Sběr a distribuce dat mezi účastníky systému je zabezpečena prostřednictvím sítě PVT a jeho sběrných míst, kterých je v republice okolo 350. Uživatel systému AgroNet pořizuje data pomocí speciálního programového vybavení. Tato data jsou přes síť PVT přenášena ke zpracování do centrálního výpočetního systému AgroNet. Odtud je také zpět k zákazníkům distribuován soubor aktuálních informací včetně programového vybavení.

Přenos informací je uskutečňován pravidelně vždy po 14 dnech. Tento interval se v současnosti jeví jako nejvý- hodnější. Perspektivně bude část služeb nabízena v reálném čase s pomocí videotextové služby a systému BBS. Část služeb (statistika, prognózy,...) bude i v budoucnu distribuována ve 14denních intervalech.